

Yhteisellä tiedolla hyvinvoiva Päijät-Häme

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysfoorumi 11.11.2021
Saila Juntunen, hyvinvointipäällikkö Päijät-Hämeen liitto
saila.juntunen@paijat-hame.fi

1. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

- Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistetään mm.
 - vähentämällä eriarvoisuutta
 - lisäämällä asukkaiden osallisuutta
 - parantamalla alueen asukkaiden koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia
 - varmistamalla riittävät palvelut
- Hyvinvointia edistää myös
 - elinympäristön turvallisuus ja viihtyisyys
 - kestävän kehityksen mukaiset toimet, joilla voimme turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvän elämän mahdollisuudet tasavertaisesti luonnon kantokyky ja planetaariset rajat huomioiden

2. Miten hyte-työssä on onnistuttu? Sujuuko yhteispeli?

3. Miten päijäthämäläiset voivat?

- Päijät-Hämeen ensimmäinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyväksymiskierroksella maakuntaliitossa, kunnissa, Phhykyssä. Annetaan tiedoksi järjestöfoorumille.
- Kokoa tietoa elintasosta, elämänlaadusta, elinympäristöstä ja turvallisuudesta
- Tilastotieto kertoo päijäthämäläisten pahoinvoinnista ja huono-osaisuudesta
- Kokemustietoa hankittiin hyvinvointikyselyllä + kaksi työpajaa

4. Päijät-Hämeen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

1. Kuntalaisten kokemus osallisuudesta ja vaikuttamisesta vahvistuu edellisvuosiin verrattuna

2. Syrjäytymisriskissä olevien määrä on maan keskitasoa pienempi

OSALLISUUS JA
YHTEISÖLLISYYS

1. Kuntalaiset kokevat asuin- ja elinympäristönsä viihtyisäksi ja turvalliseksi

2. Toimeentuloedellytykset ovat koko maan tasolla tai sitä parempia

3. Lähisuhteet ovat turvallisia

ARJEN
TURVALLISUUS

MIELEN
HYVINVOINTI

PÄIHTEETTÖMYYS
JA TERVEELLISET
ELINTAVAT

1. Kasvu-, opiskelu- ja elinympäristö tukee mielenterveyttä erilaisissa elämäntilanteissa ja yhteiskunnan muutoksissa

2. Haavoittuvassa asemassa tai elämäntilanteessa olevat tulevat kuulluiksi ja kohdatuiksi eri tuen ja avun muodoissa

1. Elintavat ovat terveellisiä

2. Päihteiden kokeilu ja käyttö on vähäisempää kuin maassa keskimäärin

HYTE
KÄRJET

YHTEISTYÖMME ON
TAVOITTEELLISTA

KÄYTÖSSÄMME ON
VAIKUTTAVIA JA
NÄYTTÖÖN PERUSTUVIA
MENETELMIÄ

5. Alueellisten suunnitelmien kokonaisuus 1/2

- Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 – 2025
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022 – 2025
- Suunnitelma ikääntyvän väestön tukemiseksi 2021 – 2025
- Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma 2021 – 2025
- Sekä muut alueelliset suunnitelmat esim. Suunnitelman ravitsemusterveyden edistämiseksi ja Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma

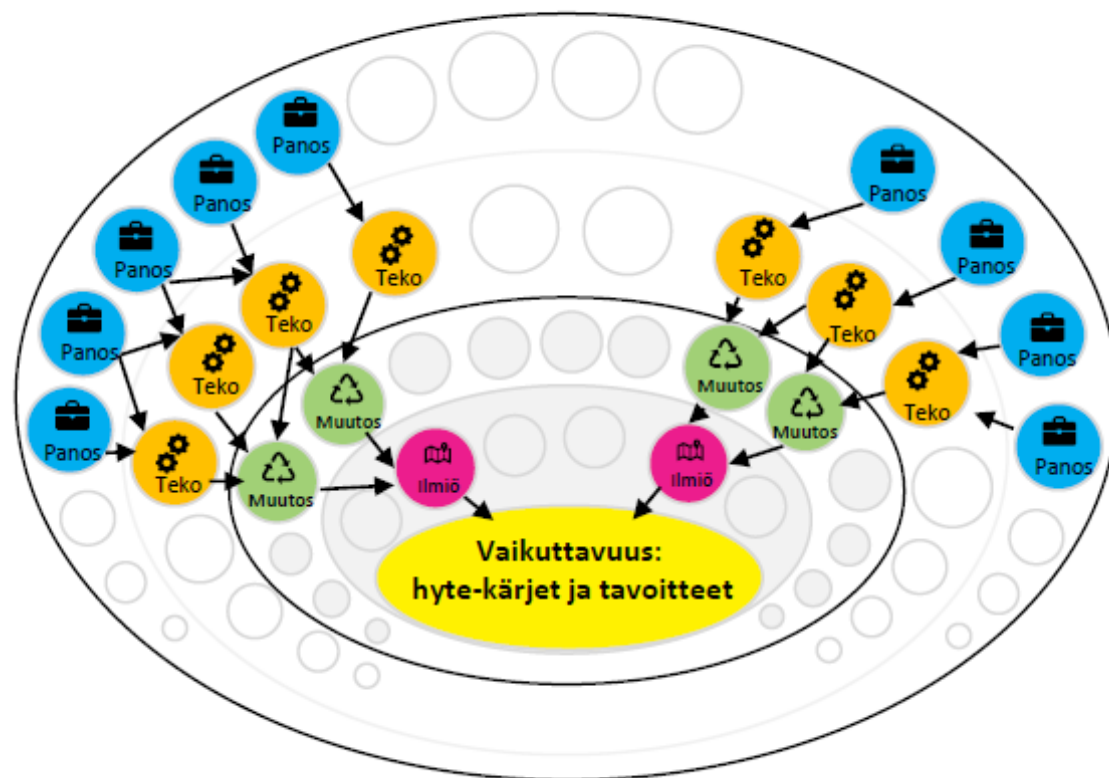

6. Alueellisten suunnitelmien kokonaisuus 2/2

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet eli hyte-kärjet yhdistävät suunnitelmia
- Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 – 2025 yhteensovittaa kaikkia suunnitelmia
- Teema- / ikäryhmäkohtaiset suunnitelmat ovat yksityiskohtaisempia, sisältävät tarkempia tavoitteita ja toimenpiteitä
- Yhteensovittamisella pyritään vaikuttavuuteen

7. Tiedosta vaikuttavuuteen 1/2

- Panokset** ovat tekoihin kohdennettuja resursseja
- Teot** ovat muutoksia tukevia käytännön tekoja.
- Muutokset** käyttäytymisessä ja rakenteissa ovat toiminnalle asetettuja tavoitteita.
- Vaikuttavuus** on yhteisen työn tavoitteena oleva muutos ja tekojen yhteisvaikutusta keskipitkän ja pitkän aikavälin yhteiskunnallisessa hyödyssä (hyvinvointihyöty).

8. Tiedosta vaikuttavuuteen 2/2

- Suunnitelmien ja hyte-kärkien tavoitteiden toteutumisen seuranta on välttämätöntä, jotta rajalliset voimavarat voidaan kohdentaa suunnitelmallisesti
 - Seuranta vaatii palaamista tiedon äärelle
- Vaikuttavuuteen tarvitaan yhteistä tietoa, toimintaa, sitoutumista sekä innokkuutta tehdä oma osuus
- Päijät-Hämeessä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen ovat tervetulleita kaikki. Jokaisen toivotaan antavan oman panoksensa päijäthämäläisten hyvinvoinnin vahvistamiseen!

”Vaikuttavuutta syntyy suuntaamalla
yhteistä työtä tavoitteena olevien
muutosten toteuttamiseen”

Jonna Heliskoski

Päijät-Hämeen hyvinvointikyselyn tuloksia

Asiantuntija Soili Saikkonen
Sosiaalialan osaamiskeskus Verso
soili.saikkonen@phhyky.fi

1. Hyvinvointikysely päijäthämäläisille 1.9.-26.9.2021

Asukkaiden ääni

- Kyselyn tavoitteena oli selvittää asukkaiden **kokemuksia hyvinvoinnista ja hyvinvointivajeista**.
- Kaikille avoimeen nettikyselyyn vastasi 1 214 oli päijäthämäläistä *.
- Vastauslinkkiä jaettiin valmisteluun osallistuneiden organisaatioiden, kuntien, yhdistysten ja järjestöjen www-sivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.
- Kohderyhmänä erityisesti työikäinen väestö.
- Aineistossa painottuvat naiset ja korkeasti koulutetut, työelämässä olevat sekä pienempien kuntien vastaajat.

* itsevalikoitumiseen pohjautuva näyte. Osa kysymyksistä oli vapaaehtoisia, jolloin vastaajamäärä vaihtelee kysymyksittäin. Vapaaehtoisten kysymysten vastaajamäärä on ilmoitettu tuloksista kerrottaessa.

2. Hyvinvointikysely päijäthämäläisille

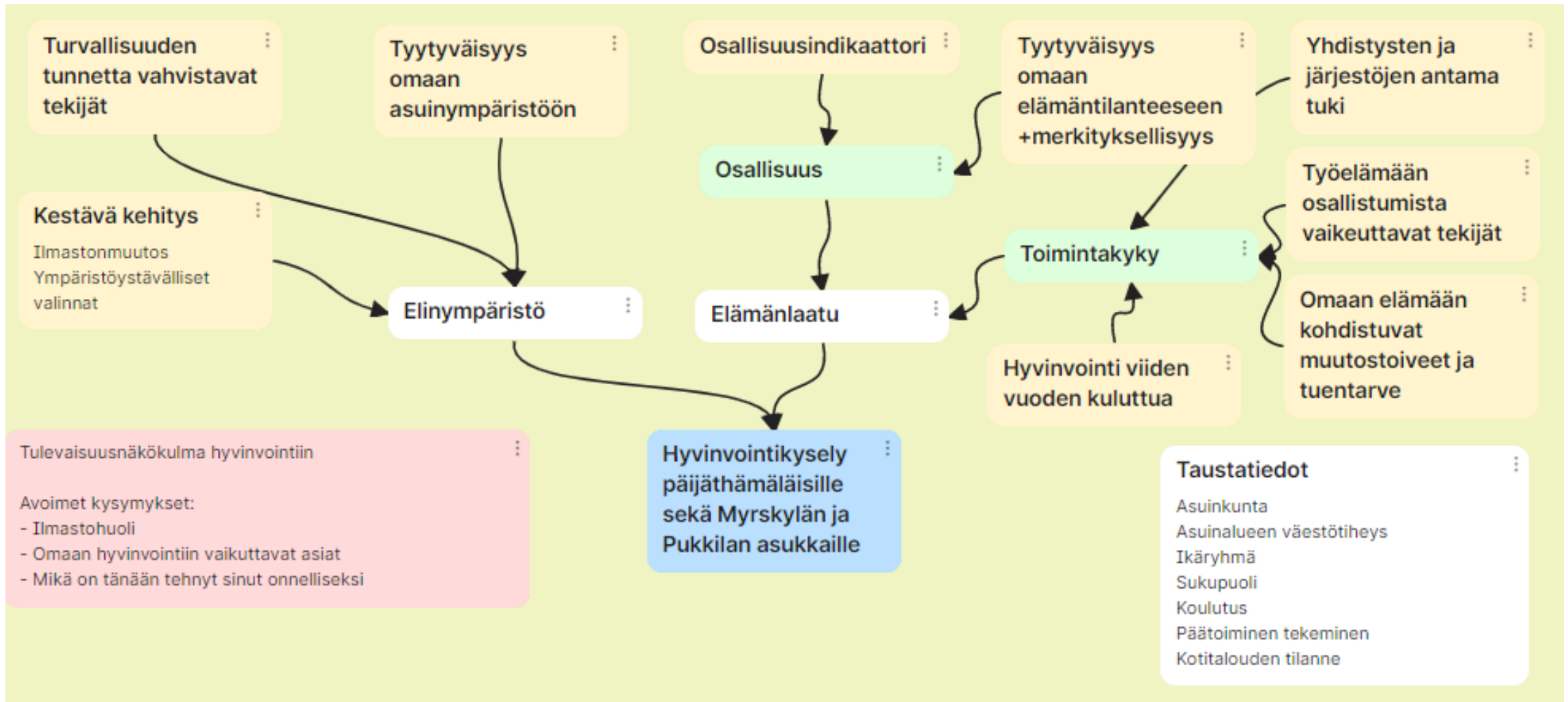
Tulosten hyödyntäminen

- Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus
- Hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia
- Hyvinvointialueen palvelulupaukset
- Kuntien ja järjestöjen toiminnan suunnittelu
- Yhtymän palvelutuotanto

Jatkuvuutta tiedontuotantoon

- Osallisuus- ja interventionäkökulmat
- Toistettavuus ja tiedon rikastaminen (2 tai 4 vuoden välein)
- Osana yhteisen tiedontuotannon vahvistamista

3. Tavoitteena laaja-alainen näkökulma hyvinvointiin

4. Osallisuusindikaattori mittaa osallisuuden kokemusta

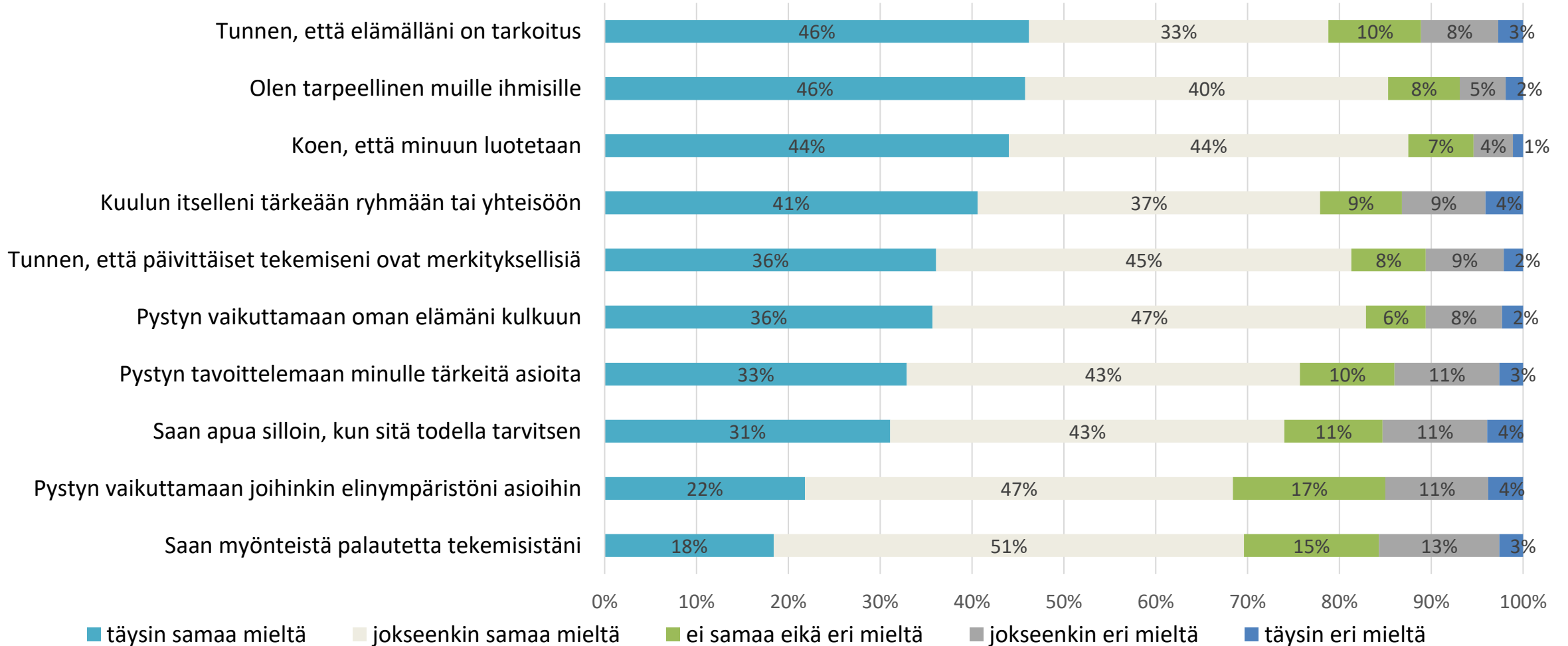

- Muodostuu kymmenestä väittämästä.
- Väittämien taustalla on kokonaisvaltainen käsitys osallisuudesta kuulumisena ja kuulluksi tulemisena: Osallinen ihminen voi vaikuttaa oman elämänsä kulkuun ja yhteisiin asioihin.
- Osallinen ihminen pääsee osalliseksi yhteisestä hyvästä: hän voi sekä tuottaa yhteistä hyvää että pääsee nauttimaan siitä. Vaikutusmahdollisuuksien ja resurssien ohella oleellista on, että uskoo mahdollisuuksien olemassaoloon.

Sokra osallisuusindikaattori © Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 2019, all rights reserved

Lähde: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/tutkimus/osallisuusindikaattori-mittaa-osallisuuden-kokemusta>

5. Päijäthämäläisten vastaajien osallisuuden kokemus

6. Päijäthämäläisten vastaajien osallisuusindikaattorit: sukupuoli ja asuinalue

Sukupuoli

- Miehet: 71,3 (282)
- Naiset: 76,2 (908)

Asuinalue

- Kaupungin keskusta: 74,7 (184)
- Lähiö/esikaupunki: 75,0 (484)
- Kuntakeskus: 75,1 (163)
- Muu taajama/kyläkeskus: 74,8 (190)
- Maaseutu/haja-asutusalue: 73,5 (193)

Vastaajamäärä: 1 214

Osallisuusindikaattori mittaa osallisuuden kokemusta

- Osallisuuden kokemus esitetään osallisuusindikaattorin pistemäärän keskiarvona. Skaala on 0–100 pistettä.

Sokra osallisuusindikaattori © Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 2019, all rights reserved

Lähde: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/tutkimus/osallisuusindikaattori-mittaa-osallisuuden-kokemusta>

7. Päijäthämäläisten vastaajien osallisuusindikaattorit: ikäryhmä, koulutus ja pääasiallinen toiminta

Ikäryhmä

- 18-64-vuotiaat: 74,6 (1 081)
- Vähintään 65-vuotiaat: 75,5 (133)

Koulutus

- 'Perus': 67,4 (77)
- 'Keski': 70,9 (439)
- 'Korkea': 78,4 (670)

Pääasiallinen toiminta

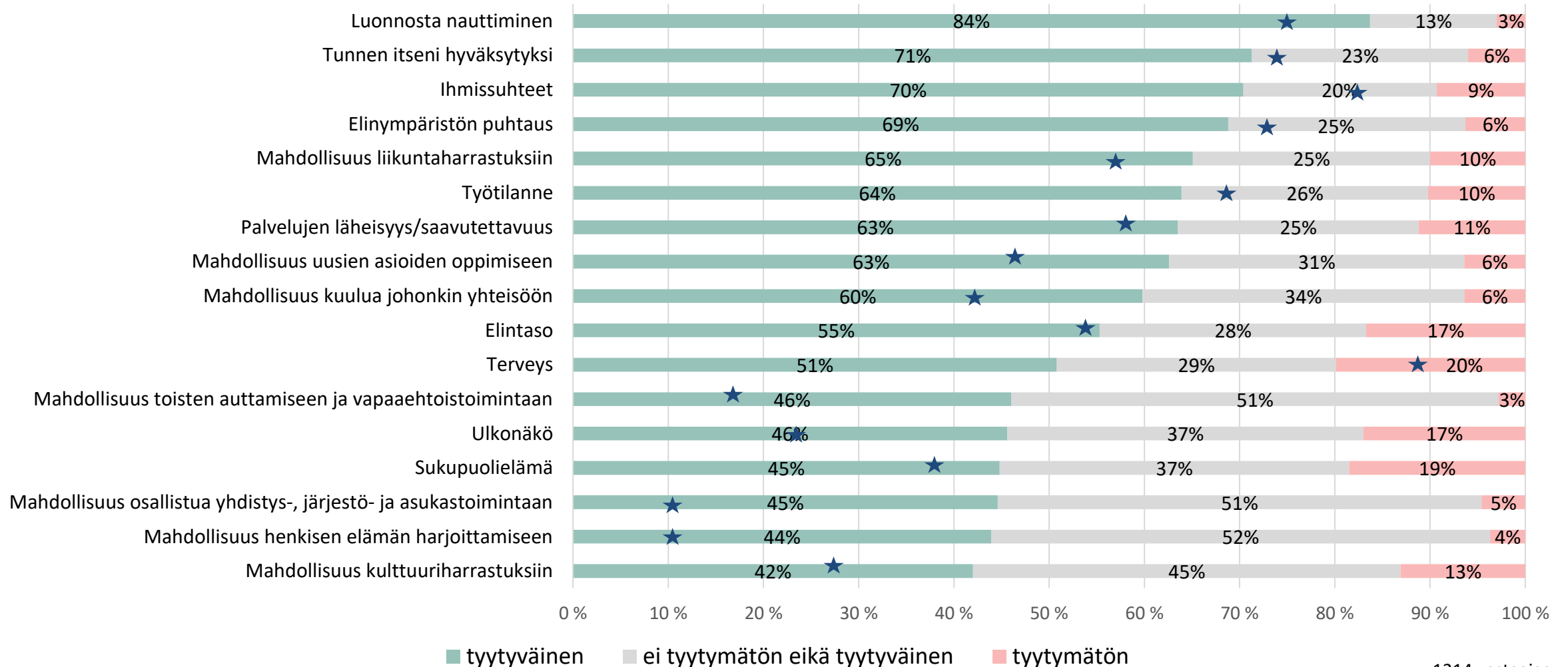
- Ansiotyössä ja yrittäjät: 77,1 (853)
- Eläkkeellä: 73,6 (172)
- Työttömät: 61,0 (92)
- Muut (sis. opiskelijat ja perhevapailta olevat: 68,6 (97)

8. Osallisuuden kokemus ja yhdistystoimintaan osallistuminen

Täysin tai jokseenkin samaa mieltä olevien osuus kaikista vastanneista yhdistystoimintaan osallistuvilla ja osallistumattomilla	Osallistuu yhdistystoimintaan (%)	Ei osallistu yhdistystoimintaan (%)
Tunnen, että päivittäiset tekemiseni ovat merkityksellisiä	87	78
Saan myönteistä palautetta tekemisistäni ★	78	65
Kuulun itselleni tärkeään ryhmään tai yhteisöön ★	89	72
Olen tarpeellinen muille ihmisille	92	82
Pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun	88	80
Tunnen, että elämälläni on tarkoitus★	86	72
Pystyn tavoittelemaan minulle tärkeitä asioita	83	72
Saan apua silloin, kun sitä todella tarvitsen	81	70
Koen, että minuun luotetaan	92	85
Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin★	78	63

Vastaajamäärä: 1 214

9. Tyytyväisyys ja merkitys hyvinvointitekijöihin omassa elämäntilanteessa

1214 vastaajaa

★ = hyvinvointitekijän merkitys omalle hyvinvoinnille

10. Työelämään osallistumista paljon vaikeuttavat tekijät

Työttömät

1. Terveiden ja toimintakyvyn ongelmat (66%)
2. Oma elämäntilanne (45%)
3. Työmahdollisuuksien puute (42%)
4. Ikä (36%)
5. Töihin liikkumisen vaikeudet (35%)

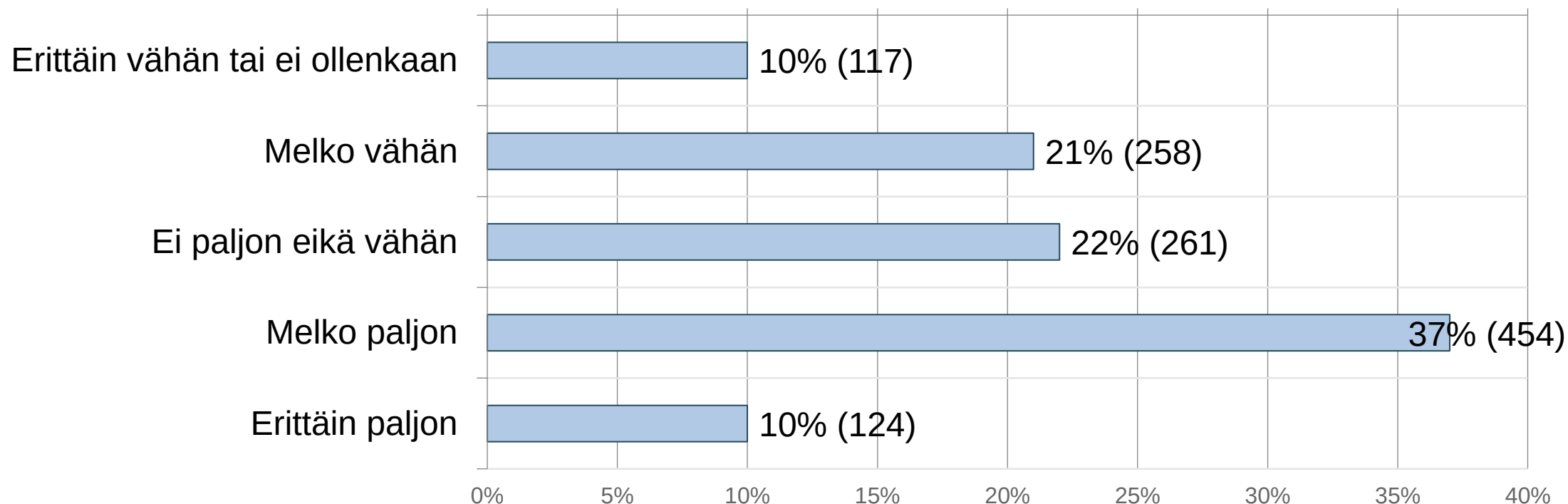
Vastaajamäärä 67

Ansiotyössä olevat ja yrittäjät

1. Terveiden ja toimintakyvyn ongelmat (38%)
2. Työmotivaation tai -halujen väheneminen (28%)
3. Oma elämäntilanne (22%)
4. Töihin liikkumisen vaikeudet (14%)
5. Työmahdollisuuksien puute (14%)

Vastaajamäärä 156

11. Kuinka paljon tunnet huolta ihmisestä johtuvasta ilmastonmuutoksesta?

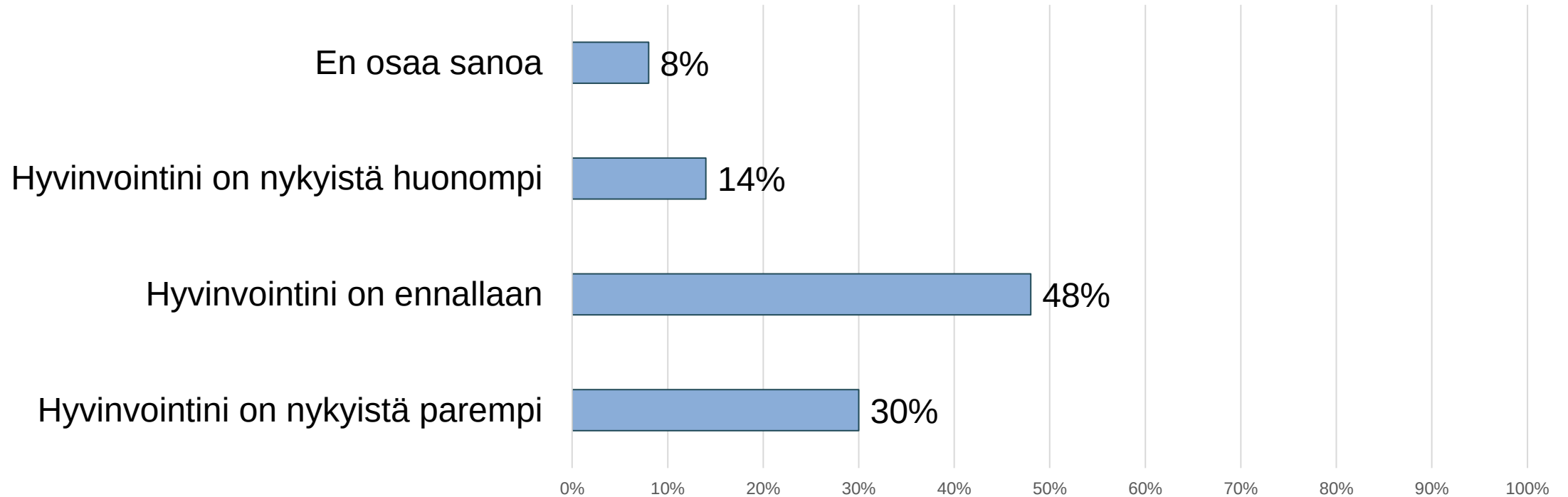

12. Ympäristöystävällisyyden ja kestävän kehityksen edistäminen

Viisi yleisintä tekoa, joita vastaajat ovat valmiita tekemään:

1. Jätteiden lajittelu, kierrätys ja jätemäärän vähentäminen (90%)
2. Ruokahävikin vähentäminen suunnittelemalla ostokset (58%)
3. Energian ja veden kulutuksen seuranta ja vähentäminen kun mahdollista (44%)
4. Eläminen ympäristöystävällisesti jättämättä jälkiä ympäristöön ja kuluttumatta luontoa (42%)
5. Paikallisten toimijoiden tuotteiden ja palveluiden suosiminen (37%)

13. Millaisena näet hyvinvointisi viiden vuoden päästä?

1214 vastaajaa

14. Mikä on tänään tehnyt sinut onnelliseksi?

Alueelliset suunnitelmat ja hyvinvointikyselyn tulokset julkaistaan vuoden 2021 loppuun mennessä [Päijät-Hämeen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen suunnitelmat - Päijät-Hämeen liitto \(pajjat-hame.fi\)](https://pajjat-hame.fi/paijat-hameen-hyvinvoinnin-terveyden-ja-turvallisuuden-edistamisen-suunnitelmat)

Kiitos!

etunimi.sukunimi@pajjat-hame.fi

www.pajjat-hame.fi

www.facebook.com/phliitto

@phliitto